

Всесвітнє наукове ноосферно-онтологічне товариство
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
ГО «Фонд розвитку науки та освіти «ІНТЕЛЕКТ»

World Scientific Noosphere-Ontological Society
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
Public organization «Foundation of Science and Education «INTELLECT»

ДУХОВНО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ МОЛОДІ В XXI СТОЛІТТІ

*Міжнародний періодичний збірник наукових праць
за загальною редакцією
проф. В. П. Бабича, проф. Л. С. Рибалко, проф. Штефан Л. А.*

Випуск 3

SPIRITUAL AND INTELLECTUAL UPBRINGING AND TEACHING OF YOUTH IN THE XXI CENTURY

*International Periodical Collection of Scientific Papers
edited by prof. V. P. Babych, prof. L. S. Rybalko, prof. L. A. Stephan*

Issue 3

Харків – 2021
Kharkiv – 2021

Зеленська Л. Д. Феноменологія поняття «Педагогічне супервізорство».....	327
Коровіна Я. С. Формування соціального інтелекту у школярів початкової школи	331
Кваша А. С. Превенція булінгу в умовах створення безпечного освітнього середовища.....	334
Васильєва С. О., Агаркова Н. О. Формування соціальної позиції студентів в освітньому середовищі закладу вищої освіти	337
Зарудна І. А. Розвиток соціальних компетентностей студентів вищої освіти у Великобританії.....	341
Шумський О. Л. Соціокультурний компонент іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти.....	344
Трубавіна І. М. Теорії визначення й оцінки потреб і проблем користувачів послуг військово-соціальної роботи як дієвої служби допомоги людям	348
Рябовол Л. Т. Місце і роль навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» у підготовці магістра правоохоронної діяльності.....	352
РОЗДІЛ 3. ІСТОРИЧНІ ТА ПОРІВНЯЛЬНІ АСПЕКТИ В ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ ДУХОВНО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ Й НАВЧАННЯ	
357	
Ялліна В. Л. Деякі питання духовно-інтелектуального виховання дітей у вітчизняній педагогічній спадщині на початку ХХ століття	358
Єрмак Ю. І., Бунчук О. В. Діяльність українського вільного університету 1921-1945 рр.	363
Лупаренко С. Є. Питання дитинства і розвитку дитини у вітчизняних наукових дослідженнях (1990-ті рр.)	367
Тарарак Н. Г. Форми та методи заохочення керівників закладів дошкільної освіти до професійного зростання.....	370
Танько Т. П. Питання мотивації кадрів дошкільної освіти (історико-педагогічний аспект).....	375
Боярська-Хоменко А. В., Кузнецова О. Ю., Штефан Л. А. Основні напрями діяльності шкільних соціально-педагогічних служб України (початок ХХ століття)	380
Тарарак О. В., Тарарак М. Ю. Особливості організації просвіти батьків у провідних країнах світу.....	385
Чихаріна К. І. Особливості освітнього процесу в Сингапурі	390
Таяновський В. О. Генеза університетської автономії й академічної свободи.....	393
Бужин О. В. Вальдорфська школа – світ праці	398
Жерновникова О. А., Чень Цзін. Розвиток патріотизму в дітей у КНР	401

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Зарудна І. А.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри
початкової і професійної освіти, Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, м. Харків, Україна

Стаття присвячена аналізу інструментів виховання соціальних компетентностей студентської молоді в Великобританії. Серед основних інструментів розглядаються парламентські дебати. Автор описує технологію проведення змагання з парламентських дебатів.

Ключові слова: соціальна компетентність, парламентські дебати, студентський освітній рух «Парламентські дебати»

The article is devoted to the analysis of the tools of education of social competencies of Stedun youth in Great Britain. Parliamentary debates are considered among the main tools. The author describes the technology of holding a parliamentary debate competition.

Key words: social competence, parliamentary debates, student educational movement «Parliamentary debates»

Проблематика розвитку соціальних компетентностей молодих людей є актуальною для всіх освітніх програм усіх країн світу. Само поняття «соціальна компетентність» виникло як поєднання дефініцій «соціал» та «компетентність». Досліджувати це поняття у науковому світі ще у далекому 1959 році почав Роберт Уайт. У його статті «Перегляд мотивації: Поняття компетентності» вводиться поняття «компетентність» та вказується на біологічну значущість такої поведінки. Уайт писав, що мета процесу ефективного навчання взаємодії з навколишнім середовищем невідома тварині або дитині, але внутрішня потреба мати справу з навколишнім середовищем існує та надає особистості задоволення та відчуття ефективності.

Як приклад можливо розглянути систему виховання соціальних компетентностей у Великобританії. В цій країні розроблені та прийняті на законодавчому рівні стандарти соціальної освіти, прийнято декілька урядових директив та програмних документів. Починаючи з «Закону про дітей» 2004 року, у якому загальна увага приділяється 5 основним результатам — бути здоровим, залишатися у безпеці, отри-

мувати задоволення, вносити позитивний внесок у розвиток суспільства та досягати економічного добробуту. Крім того, цей напрямок освіти було закріплено у Соціальних та емоціональних аспектах освіти SEAL та національній стратегії розвитку. Тобто навички соціальних компетентностей починають формуватися у молодих людей Великобританії ще починаючи зі шкільної парти та набувають свого розвитку коли молоді люди приходять до лав університетів.

Одним з інструментів виховання соціальних компетентностей студентської молоді Великобританії є участь у парламентських дебатах. Парламентські дебати — це інтелектуальний освітній студентський рух, в основу якого покладена імітація класичних парламентських дебатів. Він сформувався на початку XX сторіччя навколо провідних центрів університетського життя Великобританії та усього світу — міст Оксфорду та Кембриджу. Та саме там сформувалися офіційні стандарти та формати Світових чемпіонатів парламентських дебатів. Перший чемпіонат Мирового турніру парламентських дебатів було проведено у 1980 році в Глазго. Надалі чемпіонати проходили у різних містах Великобританії. Зараз в ньому беруть участь 300 студентських команд з різних коледжів та університетів Великобританії та ще 70 країн світу. Британський формат проведення Мирових турнірів являє собою копію Британського парламенту. Дві команди з одного боку (Команди Уряду) та 2 команди з іншого боку (команди Опозиції) намагаються переконати суддю у правильності своєї точки зору. Такий формат гри дозволяє студентам розвивати свої соціальні компетентності у цікавій для молоді ігровій формі та одразу формує важливі для подальшого суспільного життя soft skills, а саме : нетворкінг, ораторське мистецтво, вміння відстоювати свою точку зору та підбирати для цього переконливі аргументи. формувати навколо себе команду людей з однаковими поглядами, що допоможуть досягти поставлених цілей, грамотну мову, навички проєктного менеджменту та формування достатнього рівня знань з різних сфер суспільного життя. Особливістю Британського формату студентських парламентських дебатів є наступні моменти. По-перше: імпровізація. Дебатери ознайомлюються з темою дебатів за 15 хвилин до початку змагання та вони можуть користуватися для підготовки будь-якими джерелами знань, крім електронних. Це також формує дуже важливі для подальшого соціального життя компетентності швидко орієнтуватися у життєвих обставинах, що змінюються,

та зменшує залежність від електронних носіїв інформації. Другою особливістю парламентських дебатів є особлива інформативність. Не знаючи конкретну тему дебатів, яку вони будуть обговорювати, дебати намагаються накопичувати та систематизувати як найбільший обсяг інформації з дуже широкого спектра проблем. Дуже часто вирішальним для перемоги є саме кількість інформації. Ще однією особливістю є специфічність заходів аргументації. Найбільш поширеним для даного формату є заперечення основних напрямків аргументації, які пропонують опоненти. Важливе значення набуває вміння побудувати власну лінію аргументації таким чином, щоб вона одночасно відбивала або заперечувала лінію аргументації опонентів.

Британський формат проведення Світових турнірів студентського освітнього руху “Парламентські дебати” має велику міжнародну підтримку громадських та міжнародних організацій. Існує Міжнародна освітня асоціація дебатів (IDEA), яка була утворена в 1999 році з метою організовувати та розвивати дебати, а також споріднені форми діяльності. На сьогодні діяльність IDEA — це широкий спектр освітніх та стратегічних ініціатив. Вона організовує дебати більш ніж у 50 країнах світу більш ніж на 60 мовах.

Таким чином, університети Великобританії є не тільки науковими центрами, а й ще освітніми середовищами, де студенти за допомогою різних форм організації їх часу поза межами навчального процесу отримують соціальні компетентності щодо успішної реалізації їх у соціумі, незалежно від професії, яку вони отримують. Одним з таких інструментів є участь студентської молоді в освітньому міжнародному студентському русі Парламентські дебати.

Список використаних джерел:

1. Вальденмайер Ж. Что такое дебаты? И почему они становятся все более и более популярны в современном мире? URL: <https://greenforest.com.ua/journal/read/csho-take-debati-i-chomu-voni-stayut-vse-bilsh-i-bilsh-populyarni-v-suchasnomu-sviti>

2. Лоуренс Х. Як проводити студентські дебати: 6 кроків до конструктивного обговорення URL: <https://ahaslides.com/ru/blog/how-to-hold-a-student-debate/>

3. Caroline, Graham, Fiona. Playing at politics : an ethnography of the Oxford Union (англ.). — Edinburgh: Dunedin Academic Press, 2005. — ISBN 978-1281232168